

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Aylin NAZLIAKA
Ankara Milletvekili

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) tarafından açıklanan “Sayılarla Dünya Çocuklarının Durumu 2014 Raporu”, çocuk hakları ihlalleri konusundaki ürkütücü tabloyu ortaya koymaktadır.

Rapora göre, 2012 yılında 5 yaşından küçük yaklaşık 6.6 milyon çocuk önlenebilir nedenler yüzünden hayatını kaybetmiştir. Dünyadaki çocukların yüzde 15’i, ekonomik sömürüden korunma hakkını zedeleyecek, eğitim ve oyun oynama haklarını ihlal edecek şekilde çeşitli işlerde çalıştırılmaktadır.

Çocuk gelin sorununa da değinilen raporda, “dünya genelinde kızların yüzde 11’i, 15 yaşına gelmeden evlendirilmekte ve bu da onların sağlık, eğitim ve korunma haklarını tehlikeye düşürmektedir” denilmektedir. Ülkemizin kanayan yarası olan çocuk gelinlerle ilgili tablo her geçen yıl daha da kötüye gitmektedir. İçişleri Bakanlığı’nın Haziran 2013 verilerine göre son 3 yılda 18 yaş altında evlenenlerin toplam sayısı 134 bin 629 olarak açıklanmış; kız çocuk sayısı ise 128 bin 866 olduğuna dikkat çekilmiştir. Gerçek sayının ise resmi verilerin çok üzerinde olduğu bilinmektedir. AKP döneminde çıkartılan kamuoyunda 4+4+4 bilenen yasanın çocuk gelin sayısında yarattığı artış ise iktidarın konuya yaklaşımının en somut örneklerinden biridir.

15/07/2005 Tarihli 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu; korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocukların korunmasına, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasına ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir. Çocuklara karşı işlenen en önemli suçlardan birisi de kız çocuklarının evlendirilmesidir. Bu evlilikler çocukların bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliğini tehlikeye sokmakta, ihmal veya cinsel istismara uğrayan çocuklar birer dram olarak gün yüzüne çıkmakta, pek çoğu ise töre, toplumsal baskı vb nedenlerle bilinmeden ve duyulmadan kaybolup gitmektedir.

Çocuk Koruma Kanunu 16 yaşından küçük olan dini nikahla evlendirilmiş çocukların bakım ve barınmasını da kapsamaktadır. Kanunun beşinci maddesinin c

bendi "Bakım tedbiri, çocuğun bakımından sorumlu olan kimsenin herhangi bir nedenle görevini yerine getirememesi hâlinde, çocuğun resmî veya özel bakım yurdu ya da koruyucu aile hizmetlerinden yararlandırılması veya bu kurumlara yerleştirilmesine," karar verilir demektir. Yasalarımıza göre "çocuğun bakımından sorumlu olan kimse" ebeveyn ya da kanunlara göre vasi olarak atanan kişidir. Yani çocuğun devletin koruyucu ya da destekleyici hizmetlerinden yararlanması için ebeveynin yanında olması gerekmektedir. Evlendiği için ailesinin yanında olmayan çocuk genellikle bu madde kapsamına alınmamaktadır. Kanun net ve açık değildir.

Yine kanunun aynı maddesinin e bendi "Barınma tedbiri, barınma yeri olmayan çocuklu kimselere veya hayatı tehlikede olan hamile kadınlara uygun barınma yeri sağlamaya, yönelik tedbirdir" şeklindedir. Yani çocuk gelinlerin devletin korumasına altına alınması ve destekleyici hizmetlerinden yararlanması çocuk sahibi olması ya da hamile olma şartına bağlanmaktadır. Bu çağdışı ve akıl almaz bir düzenlemedir. Kaldı ki zor durumda olan bu çocukların hayatlarını sürdürmesi için eğitim olanakları sağlanmalı ve çalışma yaşı geldiklerinde devlet tarafından iş olanakları yaratılmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- 2005 – 2014 yılları arasında ilgili yasa kapsamında, koruyucu ve destekleyici yardım kapsamında koruma altına alınan çocuk ve çocuk gelin sayısı nedir? Yapılan yardımların kapsamı nedir?
- 2- Bu yasadan yararlanan çocuklar hayatlarının kalan bölümünde izlenmekte midir? Ne tür destekler verilmektedir?
- 3- Bu yasa kapsamında mesleki eğitim verilen ve çalışma yaşı geldiğinde hayatlarını sürdürmeleri için iş olanağı yaratılan çocuk sayısı nedir? Hangi kurum ya da kuruluşlarda işe yerleştirilmişlerdir?
- 4- 15/07/2005 Tarihli 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanununun çocuk gelinlerin sorunlarını çözmekte yetersiz kaldığı ortadadır. Bu kanunda çocuk gelinleri de kapsayacak ve bu soruna kalıcı ve etkin çözümler getirecek düzenlemeler ne zaman yapılacaktır?
- 5- 2005-2014 yılları arasında çocuklarını erken yaşta evlendirdiği için ceza verilen ebeveyn sayısı nedir? Yıllara ve bölgelere göre dağılımı nedir?
- 6- 2005-2014 yılları arasında kız çocuklarına imam nikahı kıydığı için kaç imama ceza verilmiştir? İntihar, cinayet gibi acı şekilde sonuçlanan bu evliliklere imam nikahı kıyan ve bu nedenle görevden alınan din görevlisi var mıdır?
- 7- 2005-2014 yıllarında erken yaşta evlendirilen çocuk sayısı ve bölgelere göre dağılımı nedir?